

JUBILEUM Zestig jaar Noordhollands Jeugdorkest

'Klassieke muziek is geen afwijking'

Het Noordhollands Jeugdorkest bestaat zestig jaar. Dubbel feest, want Bas Pollard is tevens twintig jaar dirigent. „Het is gewoon leuk met z'n allen tot het gaatje te gaan. Omdat Bas dat eist. Ik wil het onderste uit de kan, ik wil dat ze laten horen wat ze kunnen.”

Peter Schat
p.schat@mediahuis.nl

Heiloo ■ Bas Pollard bereidt 'de kinderen' zoals hij ze steevast noemt, niet alleen voor op de concerten die ze een paar keer per jaar geven, maar ook op een mogelijke gebeurtenis die bepalend kan zijn voor hun muzikale carrière. „Het kan zijn dat het Concertgebouworkest jou belt en vraagt, kun je nu komen. Er is dan nu een repetitie, of een concert. Als jij dan binnen twee minuten kunt laten horen wat jij moet doen in een symfonieorkest, dan bellen ze je de volgende keer wellicht nog eens. En als je dat niet kan, bellen ze je nooit meer. Dat is een les die ik ze ook wil geven.”

Pollard doceert 'een samenspelvak en een orkestvak' aan het conservatorium in Amsterdam. Hij is twintig jaar dirigent van het Noordhollands Jeugdorkest, dat het zestigjarige jubileum viert. Daarnaast staat hij al 34 jaar voor het Crea-orkest in Amsterdam en het Utrechtse USC. Studentenorkesten. „En daar hoorde ik onlangs nog dat iemand zei, 'Ik ben gebeld door een symfonieorkest, het ging precies zo als je altijd zegt'. Daarom is het goed dat ik mijn plannen vaak moet aanpassen, omdat er uitvallers zijn door ziekte ofzo. Dan moet een ander die partij spelen en van blad kunnen lezen. Ook dat moeten ze oefenen.”

Bastrombone
Oefenen, oefenen, oefenen. De circa negentig leden van het Noordhollands Jeugdorkest, van 13 tot 26 jaar, komen er niet onderuit. „Er is geen maximumleeftijd hoor, we hebben ook oudere leden en daar zijn we blij mee. We hebben een bastrombonist van in de dertig gehad, anders hadden we geen bastrombone!”
Voor elk orkestinstrument is plaats. „Al zijn er natuurlijk meer

Jubileumconcerten

Het Noordhollands Jeugdorkest viert het zestigjarige jubileum met concerten op zaterdag 3 september (MCO te Hilversum, 19.00 uur, kaarten via www.mcogebouw.nl) en zondag 4 september (Muziekgebouw aan het IJ te Amsterdam, 15.00 uur, kaarten via www.muziekgebouw.nl) Op het programma werken van Bach, Brahms, Ravel en Tsjajkovski.

strijkers dan blazers of slagwerkers. Toen we eens een cimbaal nodig hadden, moesten we die uit Roemenië halen. Dat was natuurlijk ook niet de bedoeling.” Als er veel aanbod is, wordt er geauditeerd. „Heb ik een fluit nodig, dan heb ik vaak keuze uit vier. Speel je bas, dan zit je er meteen bij.”

Zomerkamp

Voor wie erbij komt, betekent dat globaal twaalf zondagen per jaar van tien tot half vijf repeteren in de thuisbasis van het NHJO, de Cultuurkoepel in Heiloo. „En dan in de laatste week van de middelbareschoolvakantie een hele week van negen tot negen. Dan komen musici uit symfonieorkesten hun expertise overdragen. We sluiten dat zomerkamp af met een concert en geven daarna nog drie concerten. En er is een winterkamp van een lang weekend om alles nog even echt bij elkaar te krijgen en dan drie concerten eind februari/begin maart.” Het initiatief voor het programma ligt bij de orkestleden. „Voor iedere sectie is een aanvoerder en die polsen waar hun groep zin in heeft.”

„Als er dan concerten komen die bij het orkest lekker gaan en waar het publiek laaiend enthousiast over is, dan geeft je dat voor de volgende keer moed om weer zo'n partij aan te gaan. Je weet dat er -

kort psychologisch door de bocht - een soort beloning in zit, maar vooral dat het gewoon leuk is er met z'n allen aan te trekken en tot het gaatje te gaan. Omdat Bas dat eist. Ik wil het onderste uit de kan, ik wil dat ze laten horen wat ze kunnen.”

Uit zijn eigen middelbareschooltijd weet Pollard, wiens vader fagottist was in het Concertgebouworkest en moeder pianiste, dat de meeste klasgenoten niet met muziek bezig zijn. „En al helemaal niet met klassiek.” Kom je bij het NHJO, dan is de eerste schok dat klassieke muziek geen afwijking is, maar heel normaal. „Tweede schok is dat het op school niet cool is als je graag presteert en goede cijfers haalt, maar hier wel.” Iedereen moet zich laten horen. „Of je nu vooraan zit bij de strijkers, of bij een blazers- of slagwerkgroep, durf jezelf te laten horen. Dat probeer ik heel zorgvuldig te begeleiden door aan de ene kant, als iemand iets moois doet, daar iets van te zeggen en soms ook applaus te genereren. Dat gaat heel makkelijk hoor, dat iedereen denkt: dat was heel mooi, dat wil ik ook kunnen. In je schooltijd geniet je niet van elkaar, hier wel.”

Competitie

Pollard vindt het 'maatschappelijk belangrijk zijn dirigentschap te geven aan jonge mensen'. „Er wordt zo aan die kinderen getrokken, ze moeten zoveel, er zijn zoveel toetsmomenten. De competitie wordt steeds zwaarder en de sfeer harder. Mensen die muziek als hobby kiezen hebben dat nodig als tegenwicht om normaal te blijven, hun creativiteit, zachtheid en gevoel open te houden. Hier leren ze om samen te werken en mooie dingen te doen in plaats van hard te zijn in communicatie, in debat, onderhandeling en andere mensen af te straffen.”

De bekroning van orkestlid zijn is ook dat je vaardigheden leert ontwikkelen, die in het bedrijfsle-

Twee jubilea: het Noordhollands Jeugdorkest bestaat zestig jaar en Bas Pollard (boven) is twintig jaar dirigent van het orkest.

FOTO'S PETER SCHAT

'Zondags gaan we na het ontbijt kwartetten'

Peter Schat

Hun hele middelbareschooltijd zaten ze tegenover elkaar in het Noordhollands Jeugdorkest. Lowine Leenstra, toen uit Castricum, speelde viool en Joost Versteegh, uit Egmond destijds, cello. Ze verlieten het orkest toen ze 18 en 19 jaar waren en gingen studeren. Lowine rechten en Joost wiskunde. Maar de muziek bleef trekken. En ze lieten elkaar ook niet los; inmiddels heten ze allebei Versteegh.

Ze werden een stelletje toen ze in hun studententijd musiccerden in een kwartet en in het VU Orkest. Nu is Lowine voorzitter van het Noordhollands Jeugdorkest, Joost bestuurslid en spelen hun kinderen er-

in. Fianne is zo en speelt viool en haar twee jaar jongere broer Sjoerd altviool. „Thuis hebben we dus een strijkkwartet. We spelen elke zondag. Na het ontbijt gaan we kwartetten”, zegt Joost.

Dan klinken 'lekker romantische klanken' door hun woning in Amsterdam. „Ravel, Borodin en Dvorak”, zegt Joost. „Beethoven en Haydn doen we later wel eens. Dat is niet zo aan de jeugd besteed. Dat vonden wij toen ook. Alleen Lowine vond Mozart wel lekker.”

Het Noordhollands Jeugdorkest biedt veiligheid en gezelligheid. „En dat gaat niet ten koste van het niveau”, zegt Joost, „ze versterken dat juist.” Lowine: „Op de lessenaars staan dezelfde stukken als bij het Koninklijk Concertgebouworkest. Veiligheid betekent dat fouten ma-

ken mag. Onze dirigent Bas Pollard weet ze bij de repetities precies op de juiste toon aan te spreken.”

Ze had het nog niet gefluisterd tijdens het repeteren van 'La valse' van Ravel in de Cultuurkoepel te Heiloo, of de stem van Pollard legt het spel stil na een ferme slag op de grote trom. „Dat is te luid. Voor nu is het even leuk, maar het moet zachter.” Kort ervoor had hij de musici nog uitgelegd schizofrenie te suggereren in deze passage. „Suggereren. Wordt het niet. Wat ik bedoel is: temperamentvol. Weet je wat dat is? Dat je in korte tijd van karakter kunt wisselen.”

Hij overziet het orkest. „Wie snapt het?” Er gaan wat vingers omhoog. „En wie gaat het snappen?” is de vervolgvraag van Pollard, die zelf direct het antwoord geeft: „De rest.”

Sjoerd, Joost, Fianne en Lowine Versteegh bij de repetitie in Heiloo.